

Marian Majka

Ostrołęka. Grodzisko "Stare Miasto"

Informator Archeologiczny : badania 13, 174-175

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

lub owalne wypełnione drobno pokruszonymi kamieniami, granitowymi. W wypełnisku jam wystąpiła ceramika kultury łużyckiej oraz przeworskiej. Odkryte jamy układają się w rzędy, z uwagi jednak na niewielkie wymiary wykopu, za wcześnie jeszcze na wyróżnianie obiektów mieszkalnych. Nie ulega jednak wątpliwości, że należy się liczyć tutaj z istnieniem słupowego budownictwa mieszkaniowego.

Materiały i dokumentację złożono w Muzeum Regionalnym w Oleśnie.

Badania będą kontynuowane.

OSTROŁĘKA
Grodzisko "Stare Miasto"

Mazowiecki Ośrodek Badań
Naukowych
w Warszawie

Badania prowadził mgr Marian Majka. Finansował WKZ w Ostrołęce. Czwarty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne i średniowieczne /XIII-XV w. /.

Prace badawcze skoncentrowane były w północnej części "majdanu" i na północnym odcinku wałów obronnych grodziska. Kontynuowano rozpoczętą w sezonie ubiegłym eksplorację warstwy zawierającej zwęglone szczątki zabudowy drewnianej, datowanej ceramiką na XIV wiek. Nie stwierdzono wyraźnych śladów podziałów wewnętrznych największej budowli odsłoniętej w centrum grodziska. Konstrukcja tego drewnianego budynku uległa prawie całkowitemu zniszczeniu podczas pożaru. Specyficzne warunki glebowe spowodowały całkowite rozłożenie niezwęglonych kawałków drewna.

Analiza układu warstewek spalenizny wewnątrz budynku i fakt jego głębokiego posadowienia każą przypuszczać, że miał on piwnicę, przyziemie i kondygnację nadziemną. Posadowiony był na planie zbliżonym do kwadratu o boku długości nieco ponad 5 m. Konstrukcje drewniane spoczywały na kamiennych, niespojonych zaprawą fundamentach, wkopanych w warstwy starsze.

W trakcie eksploracji natrafiono na bardzo liczne fragmenty naczyń XIV wiecznych, liczne gwoździe żelazne, okucia, kilka noży żelaznych, elementy rzędu końskiego, haczyki na ryby, groty strzał, ozdobny pierścionek wykonany ze stopu z przewagą miedzi. Znalezione również kilka srebrnych monet krzyżackich z połowy XIV wieku oraz ogromną ilość kości zwierzęcych noszących niekiedy ślady przecinania.

Warstwa, w którą wkopano budynek wyżej opisany, zawiera szczątki zabudowy starszej, datowanej ceramiką na XIII wiek. Zabudowa ta obejmowała większą część majdanu i najprawdopodobniej posiadała tylko jedną kondygnację nadziemną. Z warstwą tą należy wiązać szczątki pieca kopułkowego w północnej części majdanu.

Najniższy poziom osadniczy grodziska znajduje się na poziomie około 4 m. poniżej obecnej powierzchni majdanu. W warstwę wkopane są kamienne posadowienia budowli młodszych w znacznym stopniu ją niszczące. Brak podstaw do charakterystyki zabudowy z owego najniższego poziomu. Można jedynie stwierdzić, że była to zabudowa całkowicie drewniana. W warstwie spalenizny o miąższości ok. 5-10 cm, górą zniwelowanej znaleziono nieliczne zabytki metalowe, takie jak groty strzał i ułamki żelaznych noży - brak ceramiki.

Warstwa powyższa wiąże się z najstarszym wałem obronnym grodu, zbudowanym, jak każą przypuszczać niktę szczątki, w konstrukcji skrzyniowej. Wypełnisko skrzyń drewnianych stanowił piasek. Najwyższa część wału zbudowana była w konstrukcji przekładkowej. W podstawę tego wału i w przebadany w tym roku odcinek wału młodszego, XIII-XIV wiecznego, wkopane były fundamenty obiektu XIV-XV wiecznego, związanego z gródkiem stożkowym, prawdopodobnie z bramą wjazdową. W wypełnisku wkopu, na warstwie wypalanej polepy znaleziono wielką ilość późnośredniowiecznej ceramiki i nieliczne zabytki żelazne /gwoździe/.

Przewidziana jest kontynuacja badań na obszarze osady podgrodowej.

OTWOCK MAŁY, gm. Karczew
woj. warszawskie

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków Archeologicznych
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Maria Kulisiewicz-Kubiela z udziałem mgr Agnieszki Kruk. Finansowała Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych, Rejon Budowy Dróg i Mostów - Mińsk Mazowiecki. Pierwszy sezon badań. Osada średniowieczna /XIII-XIV w. /.

Badania miały charakter ratowniczy.

Stanowisko położone jest na południowo-zachodnim stoku wzniesienia tarasu otwockiego, w centrum wsi Otwock Mały. Przebadano obszar 1 050 m², na którym odsłonięto 20 obiektów. Były to półziemianki i jamy o nieokreślonym charakterze. W obrębie chat znaleziono liczny materiał ceramiczny i kostny, a także noże, sprzączki, kółka, zatyczkę, ostrogę z kółkiem wykonane z żelaza oraz obrączkę brązową i osetki kamienne. Pozostałe obiekty zawierały fragmenty ceramiki, kości zwierzęce i drobne grudki polepy.

Na podstawie materiału zabytkowego osadę można datować na XIII-XIV wiek.

Materiał zabytkowy znajduje się w PAK PKK w Warszawie.

Badania zakończono.